

REPENSEM L'ESCOLA

*Reflexió a partir de les experiències
de les escoles alternatives*

Dissabte 12 de febrer del 2011

Fundació Servei Gironí de Pedagogia Social (SER.GI)

PROJECTE EDUCATIU WALDORF “VERS EL SOL”

ORIGEN

L'associació Waldorf-Steiner de Girona Vers el Sol neix l'estiu del 2009, tot i que moltes de les famílies implicades ja estàvem treballant en aquest tema des de molt abans.

Neix de dos somnis/ il·lusions paral·lels:

- Per una banda la il·lusió d'uns mestres de crear un projecte educatiu coherent amb la nostra manera d'entendre l'educació i la vida en general.
- Per altra banda la il·lusió d'uns pares de poder TRIAR l'educació que volem pels nostres fills, coherent també amb la nostra manera d'entendre la vida, educació que no trobem en un altre lloc.

Així doncs, aquesta és la presentació d'un projecte educatiu on mestres, pares i mares, i d'altres persones també, hi estan posant molt d'esforç, per aconseguir un tipus d'educació que no trobem en les institucions ja existents.

La nostra activitat la portem a terme en una finca de Maià de Montcal, anomenada Mas Traver.

Ara mateix tenim 30 nens amb edats compreses entre els 3 i 10 anys.

Hi ha una classe d'Infantil, amb 11 nens de 3 a 6 anys, una classe de 1er i 2n de Primària (amb 9 nens) i una classe de tercer i quart de Primària (amb 10 nens).

El que més ens motiva és **poder fer ús de la nostra llibertat de decidir i triar l'educació que volem.**

Tirar endavant un projecte així és un gran repte, engegar una cosa no és mai fàcil, però la il·lusió de tots, i sobretot mirar-nos els nens, ens dóna la força per aconseguir allò que ens hem proposat.

MODEL PEDAGÒGIC

El nostre model pedagògic és la pedagogia waldorf; aquesta és la formació que tenim els mestres i és el model que ens inspira.

La primera escola waldorf es fundà el 1919, i les bases d'aquesta pedagogia les posà Rudolf Steiner.

És molt difícil explicar en poques paraules el que és la pedagogia waldorf, però per donar alguna pinzellada de la seva essència podem dir que:

- El currículum waldorf es basa en un coneixement profund de l'ésser humà i del que necessita i convé al nen a cada edat (no es basa en el que és capaç de fer, que sovint és més del que necessita veritablement).
- Es té en compte l'ésser humà com un tot, i es dóna igual importància al pensar (activitats cognitives) CAP; al sentir (activitats artístiques) COR; i al fer (activitats manuals) MANS.
- Té en compte l'espiritualitat de l'ésser humà (no confondre amb religió). Es pot traduir a nivell pràctic, per exemple i per entendre'ns, en despertar en el nen certs sentiments d'admiració i de reverència cap a la bellesa de la vida.
- ...

Com a pinzellades concretes de Primària:

- És en aquesta etapa quan es comença la lectoescriptura i no abans.
- El tutor segueix el nen durant tota la Primària.
- No s'utilitzen llibres de text, sinó que els nens elaboren els seus propis quaderns.
- No hi ha examens.
- Les matèries es concentren en períodes de 3 o 4 setmanes, on el nen es pot endinsar profundament i concentradament en aquella temàtica
- ...

ASPECTES ORGANITZATIUS

Existeixen 2 òrgans de decisió en la nostra associació:

- **L'assemblea de socis.**
- **El claustre.**

En l'assemblea es decideixen totes les coses generals que fan referència a l'associació. El claustre decideix en els aspectes pedagògics. En les escoles waldorf no existeix la figura del director.

Actualment en el nostre projecte som 3 mestres tutors, una ajudant d'infantil i dos mestres d'especialitat.

El finançament és totalment privat. Les despeses es cobreixen amb les quotes dels alumnes.

PAPER DE LES FAMÍLIES

El paper de les famílies en la nostra associació és bàsic. Hi ha un **compromís i una responsabilitat** molt forts.

A nivell organitzatiu, la feina que fan les famílies en el projecte és essencial: des d'encarregar-se de la neteja, del manteniment de l'espai, de la difusió, de muntar fires...

Cada membre de l'associació forma part d'una comissió, que s'encarrega d'un aspecte concret (comissió cuina i neteja, comissió manteniment, comissió serveis als pares...).

En un altre aspecte, també cal dir que és essencial pels nens veure que pares i mestres van agafats de la mà. La interrelació entre uns i altres és primordial.

VINCULACIÓ AMB L'ENTORN

Ens és molt fàcil vincular-nos amb l'entorn que tenim. Estem en un lloc preciós i ho aprofitem.

PUNTS FEBLES, PUNTS FORTS

Punts febles, o sia, reptes:

- No hi ha finançament públic
- La inversió inicial que requereix un projecte és molt elevada.
- En d'altres països existeix el xec escolar, que dóna la llibertat d'escollir l'escola. Aquí no.
- L'actual crisi econòmica, comporta un punt més de dificultat en l'aspecte econòmic.
- Falta de mestres formats en pedagogia waldorf.
- Manca de tradició en pedagogia waldorf, a diferència d'altres països.
- Transport: pocs nens hi poden arribar a peu o amb bicicleta. Comporta molts viatges per part dels pares (perquè actualment el servei de transport és inviable econòmicament).
- Manca de reconeixement de l'escolarització lliure.
- Molta feina per poca gent. I feina voluntària, cal dir. Afegim que fins i tot comptem amb l'ajuda de dues voluntàries internacionals.

Punts forts:

- La gent que en formem part. La il·lusió i empena que hi posem tots, el compromís que hi ha envers el projecte. Pares i mestres molt compromesos.
- La professionalitat de tots els que en formem part. S'aprofiten al màxim les capacitats de cadascú.

- La bona cohesió entre tots.
- Comptar amb el recolzament de persones afins, i l'ajuda sovint voluntària de professionals que ens assessoren i ajuden.
- La pròpia pedagogia waldorf, i els resultats observables en els nens i nenes.
- Les relacions amb d'altres escoles waldorf, d'aquí i de fora. La xarxa que s'estableix.
- La finca on estem, per la seva ubicació, pel seu entorn, per la possibilitat d'encabir-hi Infantil, Primària, Secundària i Batxiller.
- La creixent demanda d'una educació diferent.
- Demostrar que els somnis i les il·lusions es poden fer realitat.

Pensem bàsicament que l'aportació de la nostra iniciativa en aquesta trobada és, sobretot:

Demostrar que és possible crear allò que volem, és possible canviar les coses, decidir, triar, i que només fa falta treure les pors, tenir confiança, i posar-hi voluntat i compromís.

Hasta que uno no se compromete, está la duda, la posibilidad de retroceder, siempre sin provecho. Por lo que se refiere a todos los actos de iniciativa (y de creación), hay una verdad elemental cuya ignorancia mata un sinnúmero de ideas así como espléndidos planes: que en el momento en que uno se compromete de veras la Providencia también actúa.

Para ayudar a uno, ocurren todo tipo de cosas que, sin decisión, no ocurrirían jamás. Toda una corriente de acontecimientos se desprenden de la decisión, provocando, a favor de uno, todo tipo de incidentes imprevistos, encuentros y ayuda material que nunca nadie hubiera soñado que sucedieran.

Cualquier cosa que puedas soñar que puedes hacer, empieza a hacerla.

El atrevimiento conlleva genio, poder y magia

Empieza ahora.

J. W. Goethe